

af, at det ikke kunde blive fornødent at optage Statslaan, men fra Regeringens Side har det været en Forudsætning, at naar Staten ikke var i Stand til at udrede de Udgifter, som paahvilede den, vilde Regeringen ingen Sinde komme til at mangle Rigsdagens Medvirken til Optagelsen af de fornødne Statslaan, og vi har fra Ministeriets Side egentlig ikke været af den Formening, at det var nødvendigt at knytte Statslaan til et saadant ganske bestemt betinget Formaal som dette. Derfor er der ogsaa i Ændringsforslagets Formulering en Forskel mellem Bestemmelsen, som den lød i Loven af 1894, og denne. Der er den Forskel, at ifølge Loven af 1894 skulde Finansministeren optage Laan til disse Udgifter, medens Bestemmelsen dog her er begrænset til, at Finansministeren skal optage Laan i det Omfang, i hvilket det efter hans Skøn maatte være fornødent. Jeg vil gerne i denne Forbindelse henlede Opmærksomheden paa, at der dog maaske nok er noget større Rimelighed i, at Regeringen i 1894 har krævet en Bestemmelse som denne. Det turde ikke være udelukket, at man paa det Tidspunkt i Regeringen var tilbøjelig til at ræsonnere saaledes: Det kan være meget godt, at Rigsdagen gerne vil have Jernbaner, men saa er det ogsaa nyttigt, at Regeringen samtidig sikrer sig Rigsdagens Medvirken til Pengenes Tilvejebringelse. Jeg tror, at Aarstallet 1894 i saa Henseende spiller en ikke ringe Rolle.

Det Ændringsforslag, der er stillet under Nr. 15, og som bemyndiger Ministeren for offentlige Arbejder til at slutte Overenskomst om Driften af Jernbanen fra Karrebæksminde til Næstved, kunde muligvis være overflødig. Derom skal jeg ikke strides med den ærede Ordfører. Denne mente, at det kunde gøres uden Lov; det kunde selvfølgelig gøres uden særlig Lov, men jeg tror dog nok, at det vil være fornødent paa Finansloven paa en eller anden Maade at have Hjemmel for Statens Overtagelse af en saadan Virksomhed, og det skulde undre mig, om dette ikke ogsaa har været Tilfældet med de Privatbaner, som tidligere er overgaaet til Statsdrift. Jeg har imidlertid for mit Vedkommende maattet ønske en udtrykkelig Tilkendegivelse fra begge Rigsdagens Ting om, at man ønskede, at Staten skulde overtage Driften af denne Jernbane, fordi jeg paa Forhaand maa betegne den som ganske urentabel, og naar Statsbanerne dog skulde overtage Driften af denne Bane, maa det være, fordi Rigsdagen udtrykkelig ønsker, at det skal ske.

Ændringsforslaget under Nr. 16 om

Tilvejebringelsen af en tidssvarende Færgeforbindelse mellem Sundsøre og Hvalpsund har min fulde Sympati. Jeg giver den ærede Ordfører Ret i, at naar denne Sag hidtil ikke har kunnet løses paa passende Maade, har det muligvis ikke ligget saa meget i Vanskeligheden med Hensyn til at tilvejebringe den fornødne Anlægskapital, som det har ligget i Driftsspørgsmaalet. Saaledes som dette Ændringsforslag nu er formuleret, er altsaa Driften lagt i Statens Haand, og jeg modtager gerne dette Ændringsforslag, fordi jeg tror, at vi er inde paa den rette Vej, naar vi nu i Løbet af det sidste Aars Tid er naaet til, at efterhaanden samtlige Færgesteder ved Limfjorden overgaar til Statens Omsorg. Der er saa vanskelige Forhold oppe ved de forskellige Færgesteder, at ingen anden end Staten i Virkeligheden kan magte at drive dette paa en for Befolkningen tilfredsstillende Maade. Jeg er klar over, at det ikke just vil blive nogen Indtægt for Staten at udøve denne Virksomhed, men jeg tror paa den anden Side, at det er Statens Pligt at paatage sig dette. Og det har vist sig, at vi i Postvæsenet i Virkeligheden har et ganske brugbart Organ til at overtage denne Drift, hvor der ikke er Tale om direkte Tilknytning til Statsbanerne.

Den ærede Ordfører (Jørgen Berthelsen) henstillede, at naar man nu i Rigsdagen har vedtaget Vestkysthavne og har vedtaget betydelige Statsbaneforslag og endelig dette Forslag om Privatbanerne, at der da ogsaa maatte blive taget stærkt fat paa Arbejdets Udførelse. Ja, derom er der ingen Uenighed mellem den ærede Ordfører og mig, men den ærede Ordfører vil jo ikke paa noget Tidspunkt glemme, at en vigtig Faktor vil savnes ved Udførelsen af disse Arbejder, nemlig Tilstedeværelsen af Materiale. Desuden vil dette i saa høj Grad gøre sig gældende, at kun en forholdsvis ringe Del af de meget omfattende Arbejder, som Rigsdagen nu har vedtaget, kan bringes til endelig Udførelse. Jeg vil imidlertid lægge Vægt paa ved samtlige disse Arbejder at naa saa vidt, det er muligt, med Jordarbejderne, med andre Ord: at udskille Jordarbejde-Entreprisen fra de samlede Entrepriser, anlægge en anden Fremgangsmaade end den tidligere anvendte. Jeg vil dog ikke unklade at nævne, at det ikke er usandsynligt, at dette vil fordyre den endelige Anlægssum en Del.

Den ærede Ordfører fremkom til Slutning med nogle for mig meget interessante Bemærkninger angaaende Privatbanerne,